

Міністерство освіти і науки України
Харківська національна академія міського господарства

Н.О. Кондратенко

**Програма та робоча програма
навчальної дисципліни**

«ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА І МАРКЕТИНГ»

(для студентів 3 курсу денної та 2 курсу заочної форми навчання
освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр,
за напрямом підготовки 6.050701 (0906) – “Електротехніка та
електротехнології”, спец. – “Електротехнічні системи електроспоживання”;
„Світлотехніка і джерела світла”)

Харків – ХНАМГ – 2009

Програма та робоча програма навчальної дисципліни «Організація виробництва і маркетинг» (для студентів 3 курсу денної та 2 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, за напрямом підготовки 6.050701 (0906) – “Електротехніка та електротехнології”, спец. – “Електротехнічні системи електроспоживання”; „Світлотехніка і джерела світла”). / Укл.: Н.О. Кондратенко – Харків: ХНАМГ, 2009. – 23 с.

Укладач: Н.О. Кондратенко

Рецензент: проф., к.е.н., Є.М. Кайлюк

Схвалено кафедрою менеджменту і маркетингу в міському господарстві
Протокол № 1 від 29.08.2008 р.

Зміст

	Стор.
Вступ	4
1. Програма навчальної дисципліни	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотації дисципліни	8
2. Робоча програма навчальної дисципліни	10
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи	10
2.2. Зміст дисципліни	11
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями	13
2.2.2. План лекційного курсу	14
2.2.3. План практичних (семінарських) занять	15
2.2.4. План лабораторних робіт	15
2.2.5. Індивідуальне завдання (ІНДЗ)	15
2.3. Самостійна робота студентів	16
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту	16
2.5. Інформаційно-методичне забезпечення	21

ВСТУП

Необхідність реформування всіх сфер національної економіки потребує постійних змін у законодавчій та господарській практиці. При цьому першочерговим завданням кожного промислового підприємства є розробка та здійснення заходів, спрямованих на вихід з кризи і подальше забезпечення його стабільного економічного зростання.

Мета вивчення дисципліни: оволодіти засобами підприємницької діяльності, організації, планування та управління в сфері виробництва та експлуатації в електроенергетиці.

Предмет дисципліни: економічний механізм функціонування підприємства, формування та використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

- ОКХ СВО ХНАМГ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра за спеціальностями 6.090600 – Електротехнічні системи електроспоживання; 6.090600 – Світлотехніка і джерела світла, напряму підготовки 6. 050701 – “Електротехніка та електротехнології”, 2007 р.

- ОПП СВО ХНАМГ «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальностями 6.090600 – Електротехнічні системи електроспоживання; 6.090600 – Світлотехніка і джерела світла, напряму підготовки 6. 050701 – “Електротехніка та електротехнології”, 2007 р.

- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра за спеціальностями 6.090600 – Електротехнічні системи електроспоживання; 6.090600 – Світлотехніка і джерела світла, напряму підготовки 6. 050701 – “Електротехніка та електротехнології”, 2007 р.

Програма навчальної дисципліни «Організація виробництва і маркетинг» схвалена кафедрою Менеджменту і маркетингу в міському господарстві протокол № 1 від 29.08.2008 р. та Вченою радою факультету Менеджменту протокол № 1 від 29.08.2008 р.

Програма погоджена випусковими кафедрами: Електропостачання міст та Світлотехніка і джерела світла.

1. Програма навчальної дисципліни

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета вивчення полягає у володінні засобами підприємницької діяльності, організації, планування та управління в сфері виробництва та експлуатації в електроенергетиці. Це потребує виявлення і використання внутрівиробничих резервів, постійного поліпшення господарчого керівництва і планування на промислових підприємствах, широкого впровадження у виробництво науково-технічних досягнень і передового досвіду.

Предмет вивчення дисципліни: економічний механізм функціонування підприємства, формування та використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

Завдання дисципліни – формування у студентів знань, необхідних для вирішення фахових питань. Опанування предметом “Організація виробництва і маркетинг” значно розширює життєві можливості спеціалістів:

- формує економічну і правову культуру, завдяки чому вони можуть швидше адаптуватися в умовах ринкової економіки;
- надає інформацію про зовнішнє середовище підприємств;
- надає спеціальні знання і прививає навички з організації виробництва і маркетингу, функціонального управління підрозділами підприємств;
- вчить управляти соціально-психологічною підсистемою;
- вчить проводити маркетингові дослідження ринку продукції або послуг;
- навчає аналізувати і оцінювати ефективність управлінських та організаційних рішень;
- сприяє формуванню самодостатньої та соціально адаптованої у зовнішніх умовах особистості.

Навчальна дисципліна «Організація виробництва і маркетинг» належить до циклу нормативних професійних дисциплін за напрямом підготовки

6.050701 – “Електротехніка та електротехнології”, спец. 6.090600 - “Електротехнічні системи електроспоживання”; 6.090600 - „Світлотехніка і джерела світла”.

Таблиця 1.1. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалавра

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Основи економічних теорій	Бізнес-планування в умовах ринку; Електропостачання міст та промислових підприємств

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Організація виробництва і маркетинг (2,5/90)

ЗМ 1.1.Ресурси виробництва. Фонди підприємства. (1,5 /54)

1. Фінансові ресурси виробництва
2. Основні фонди підприємства
3. Оборотні фонди підприємства
4. Кадри промислових підприємств. Продуктивність праці
5. Організація заробітної платні

ЗМ 1.2.Витрати виробництва. Економічна ефективність виробництва і інвестиційних проектів. (1/36)

1. Витрати виробництва (собівартість продукції)
2. Ціни і тарифи
3. Прибуток і рентабельність
4. Економічна ефективність виробництва

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Освітньо-кваліфікаційні вимоги наведені в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2. Освітньо-кваліфікаційні вимоги до підготовки бакалаврів

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Типові завдання діяльності, в яких використовують вміння і знання	Виробничі і соціальні функції, до яких відносяться типові задачі діяльності
Знати основні методи організації виробництва в умовах конкуренції.	виробнича	організаційна, технічна, виконавська
Вміти досліджувати та аналізувати економічні та організаційні можливості підприємства, його галузеві особливості, визначати оптимальність організації виробничих процесів	виробнича	організаційна, технічна, виконавська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Плешков Б.П. Бізнес – план. – М.: Финансы и статистика, 1994.
2. Экономика предприятия. Уч. Пособие./ Под общей редакцией П.А. Орлова. Харьков ХГЭУ, 2000.
3. Горфинкель В.Я. и др. Экономика предприятия. Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ, 2000.
4. Економіка підприємств. / За ред. Покропівного С.Ф. – К.: Хвиля – Прес., 1995.- 782с.
5. Аврух А.Н. Проблемы себестоимости и ценообразования в электроэнергетике. – М.: Энергия, 1997.
6. Петухов Р.М. Оценка эффективности промышленного производства. – М. Экономика, 1990. – 90с.

1.5. Анотації дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

Організація виробництва і маркетинг

Мета вивчення: оволодіти засобами підприємницької діяльності, організації, планування та управління в сфері виробництва та експлуатації в електроенергетиці.

Предмет дисципліни: економічний механізм функціонування підприємства, формування та використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

ЗМ 1.1. Ресурси виробництва. Фонди підприємства.

ЗМ 1.2. Витрати виробництва. Економічна ефективність виробництва і інвестиційних проектів.

Аннотация программы учебной дисциплины

Организация производства и маркетинг

Цель изучения: овладеть методами предпринимательской деятельности, организации, планирования и управления в сфере производства и эксплуатации в электроэнергетике.

Предмет дисциплины: экономический механизм функционирования предприятия, формирования и использования его ресурсного потенциала с целью оптимизации экономических результатов деятельности.

СМ 1.1. Ресурсы производства. Фонды предприятия.

СМ 1.2. Затраты производства. Экономическая эффективность производства и инвестиционных проектов.

The summary of the program of the subject matter

Organization of production and marketing

The purpose of training: to master of business methods, organization, planning and management in the sphere of production and exploitation in the electroenergetica.

The article of discipline: economical mechanism of differentiation of enterprise, forming and use its recourse potential with purpose of optimization of economical results of activity.

SM 1.1. Production recourse. Enterprise funds.

SM 1.2. Enterprise expenditures. Economical efficiency of production and investition projects.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Таблиця 2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента (денна форма навчання)

Призначення: підготовка бакалавра	Напря́м, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2,5 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 90	Напря́м: 6. 050701 – “Електротехніка та електротехнології”, Спеціальності: 6.090600 – Електротехнічні системи електроспоживання; 6.090600 – Світлотехніка і джерела світла. Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни – нормативна Рік підготовки: 3-й Семестр: 5-й Лекції – 18 год. Практичні – 18 год. Самостійна робота – 54 год. Вид підсумкового контролю: 5 семестр - іспит

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 40 % до 60 %.

Таблиця 2.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента (заочна форма навчання)

Призначення: підготовка бакалавра	Напря́м, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2,5 Модулів – 1 Змістових модулів – 2, контрольна робота Загальна кількість годин – 90	Напря́м: 6. 050701 – “Електротехніка та електротехнології”, Спеціальності: 6.090600 – Електротехнічні системи електроспоживання; 6.090600 – Світлотехніка і джерела світла. Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни – нормативна Рік підготовки: 2-й Семестр: 4-й Лекції – 6 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 80 год. Вид підсумкового контролю: 4 семестр - іспит

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 11 % до 89 %.

Таблиця 2.3. Структура навчальної дисципліни

Спеціальність	Форма навчан ня	Кредитів ECTS	Сем.	Годин						залік
				Всього	Ауд.	в т.ч.		Сам.	в т.ч.	
						Лек.	Практ.		КР	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Організація виробництва і маркетинг										
6.090600;6.090600 ЕСЕ, СДС	денна	2,5	5	90	36	18	18	54	-	іспит
6.090600;6.090600 ЕСЕ, СДС	заочна	2,5	4	90	10	6	4	80	24	іспит

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних та практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1. Організація виробництва і маркетинг

ECTS – 2,5; годин – 90.

ЗМ 1.1. Ресурси виробництва. Фонди підприємства.

ECTS – 1,5; годин – 54.

Тема 1. Фінансові ресурси виробництва

Сутність, зміст і значення фінансів у виробничому процесі. Функції фінансів. Структура банківської системи в Україні. Фінансові ресурси підприємства, їх формування і використання. Планування фінансової діяльності підприємства. Баланс доходів й витрат підприємства. Джерела формування фінансів підприємства.

Тема 2. Основні фонди підприємства

Загальна характеристика основних фондів підприємства. Класифікація і структура основних фондів. Облік та оцінка основних виробничих фондів. Знос та амортизація основних фондів. Відтворення основних фондів підприємства. Система показників ефективності використання основних фондів. Шляхи підвищення ефективності використання основних фондів.

Тема 3. Оборотні фонди підприємства

Економічна суть, структура оборотних фондів і оборотних засобів підприємства. Оборотність оборотних засобів підприємства, показники оборотності. Елементи, які входять до складу оборотних фондів підприємства. Показники оцінки ефективності використання оборотних коштів підприємства.

Проблеми підвищення ефективності використання оборотних коштів на підприємствах України. Нормування оборотних засобів підприємства. Показники використання оборотних засобів підприємства та шляхи їх поліпшення.

Тема 4. Кадри промислових підприємств. Продуктивність праці

Кадровий потенціал підприємства: класифікація і структура виробничого потенціалу. Продуктивність праці: економічна суть і методи вимірювання. Планування зростання продуктивності праці за техніко-економічними чинниками. Баланс робочого часу середньооблікового працівника. Норми часу: їх розрахунок та методи встановлення. Визначення чисельності працюючих на підприємстві. Чинники підвищення продуктивності праці.

Тема 5. Організація заробітної платні

Поняття, види та принципи оплати праці. Тарифна система оплати праці. Форми і системи заробітної плати. Формування фонду оплати праці. Змішані форми і системи оплати праці. Система доплат, надбавок та премій працівникам. Мотивація оплати праці на підприємстві.

ЗМ 1.2. Витрати виробництва. Економічна ефективність виробництва і інвестиційних проектів.

ECTS – 1,0; годин – 36

Тема 6. Витрати виробництва (собівартість продукції)

Поняття витрат та собівартості продукції. Класифікація витрат і структура собівартості. Витрати, які входять до собівартості продукції. Планування собівартості продукції підприємства. Методи визначення собівартості продукції. Калькуляція собівартості. Джерела і шляхи зниження собівартості продукції.

Тема 7. Ціни і тарифи

Поняття і види цін на продукцію підприємства. Ціноутворення в промисловості. Методи ціноутворення в умовах ринку. Ціна і якість. Формування цін. Види тарифів. Тарифи на електроенергію.

Тема 8. Прибуток і рентабельність

Економічна сутність доходу підприємства. Виручка від реалізації продукції. Економічна суть і види прибутку підприємства. Розрахунок і використання прибутку підприємства. Поняття і показники рентабельності виробництва. Методи розрахунку рентабельності. Оцінка та шляхи забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Тема 9. Економічна ефективність виробництва

Зміст поняття «економічна ефективність». Економічна ефективність підвищення якості промислової продукції. Система показників оцінки ефективності виробництва. Показники використання ресурсів виробництва. Показники рентабельності виробництва і фондів. Поняття дисконтування витрат, доходів, інвестицій. Розрахунок і використання коефіцієнту дисконтування.

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями.

Розподіл часу за модулями і змістовними модулями наведений у табл. 2.4 та табл. 2.5.

Таблиця 2.4. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями

для студентів денної форми навчання

Модулі (семестри) та змістовні модулі	Всього кредит/ /годин	Форми навчальної роботи, годин			
		Лекц.	Прак.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Всього 5 сем.	2,5 / 90	18	18	-	54
ЗМ 1.1 5 сем.	1,5 / 54	10	10	-	32
ЗМ 1.2 5 сем.	1,0 / 36	8	8	-	22

Таблиця 2.5. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями

для студентів заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістовні модулі	Всього кредит/ /годин	Форми навчальної роботи, годин			
		Лекц.	Прак.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Всього 4 сем.	2,5 / 108	6	4	-	80
ЗМ 1.1 4 сем.	1,5 / 54	4	4	-	50
ЗМ 1.2 4 сем.	1,0 / 36	2	2	-	30

2.2.2. План лекційного курсу

Таблиця 2.6. План лекційного курсу з навчальної дисципліни

№	Зміст	Кількість годин	
		6.090600, 6.090600 –	
		Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1. Організація виробництва і маркетинг		18	6
ЗМ 1.1. Ресурси виробництва. Фонди підприємства		10	4
1.	Фінансові ресурси виробництва	2	0,5
2.	Основні фонди підприємства	2	1
3.	Оборотні фонди підприємства	2	1
4.	Кадри промислових підприємств. Продуктивність праці.	2	1
5.	Організація заробітної платні	2	0,5
ЗМ 1.2. Витрати виробництва. Економічна ефективність виробництва		8	2
6.	Витрати виробництва (собівартість продукції)	2	0,5
7.	Ціни і тарифи	2	0,5
8.	Прибуток і рентабельність	2	0,5
9.	Економічна ефективність виробництва	2	0,5

2.2.3. План практичних (семінарських) занять

План практичних (семінарських) занять для студентів наведений у табл. 2.7.

Таблиця 2.7. План практичних (семінарських) занять

№	Зміст	Кількість годин	
		6.090600, 6.090600 –	
		Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1. Організація виробництва і маркетинг		18	4
ЗМ 1.1. Ресурси виробництва. Фонди підприємства		10	2
1.	Фінансові ресурси виробництва	2	
2.	Основні фонди підприємства	2	0,5
3.	Оборотні фонди підприємства	2	0,5
4.	Кадри промислових підприємств. Продуктивність праці.	1	0,5
5.	Організація заробітної платні	2	0,5
6.	Поточний контроль (тестування, або контрольна робота) зі ЗМ 1.1.	1	
ЗМ 1.2. Витрати виробництва. Економічна ефективність виробництва.		8	2
7.	Витрати виробництва (собівартість продукції)	2	0,5
8.	Ціни і тарифи	2	0,5
9.	Прибуток і рентабельність	2	0,5
10.	Економічна ефективність виробництва	1	0,5
11.	Поточний контроль (тестування, або контрольна робота) зі ЗМ 1.2.	1	

2.2.4. План лабораторних робіт

Лабораторні роботи з дисципліни «Організація виробництва і маркетинг» не передбачені.

2.2.5. Індивідуальні завдання (ІНДЗ)

Програмою дисципліни виконання індивідуального завдання для студентів денної форми навчання не передбачено.

Для студентів заочної форми навчання передбачено виконання контрольної роботи за індивідуальним варіантом.

Метою виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є оволодіння практичними навиками розв'язування завдань.

Приблизний обсяг контрольної роботи – 24 сторінки, плановий обсяг виконання роботи – 24 години на одну роботу.

2.3. Самостійна робота студентів

Для опанування матеріалу дисципліни "Організація виробництва і маркетинг» окрім лекційних та практичних (семінарських) занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу необхідно приділяти самостійній роботі.

До основних видів самостійної роботи студента відносимо:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з літературними джерелами.
3. Розв'язання практичних задач за індивідуальними варіантами.
4. Підготовка до підсумкового тестового контролю.
5. Виконання контрольної роботи.

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни в наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів в процесі практичних занять.
2. Оцінювання виконання індивідуального завдання (КР) – для студентів заочної форми навчання.
3. Проведення поточного тестового контролю.
4. Проведення іспиту.

Таблиця 2.9. Засоби контролю та структура залікового кредиту
для студентів денної форми навчання

<i>Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні роботи тощо)</i>	<i>Розподіл балів, %</i>
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. - тестування	30
ЗМ 1.2. - тестування	30
Разом за поточним контролем	60
МОДУЛЬ 1. Підсумковий контроль	
Іспит у письмовій формі	40
Разом за підсумковим контролем	100

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів заочної форми навчання: допуском до складання іспиту є виконання всіх передбачених планом завдань на практичних заняттях та виконання контрольної роботи за індивідуальним варіантом.

Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 – іспит у письмовій формі.

Поточне оцінювання знань студентів денної форми навчання

Поточне оцінювання здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять з метою перевірки рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

1. активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
2. виконання завдання з розв'язання практичних задач;
3. проходження поточного контролю;

Оцінку "відмінно" ставлять за умови належного виконаного завдання за усіма об'єктами поточного контролю відповідно встановленим критеріям оцінки. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

Контроль та оцінювання виконання практичних задач і завдань проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) безпомилкове розв'язання практичних задач;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків завдань, винесених для самостійної роботи і на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу, вміння обґрунтовувати свою позицію, узагальнення інформації і висновки.

Контроль виконання практичних задач здійснюється протягом семестру. За успішне та систематичне виконання і захист всіх практичних задач студент отримує оцінку «А. відмінно» або по 30 % за поточний контроль, якщо студент виконує поставлені завдання з відсутністю окремих розрахунків, які пояснюють вирішення завдання, то він отримує оцінку «добре» або по 20-25 % за поточний контроль, які враховують у відповідній сумі балів за кожний окремий змістовий модуль (табл. 2.9).

Самостійна робота студентів контролюється протягом всього семестру. При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проведення поточного контролю

Поточний контроль (тестування) здійснюється та оцінюється за питаннями, які винесено на лекційні заняття, самостійну роботу і практичні завдання. Поточний контроль проводять у письмовій формі після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал і виконані практичні (семінарські) та самостійні завдання в межах кожної теми змістового модуля. За кожним змістовним модулем проводиться поточне тестування (табл. 2.9) і кожному студентові виставляється відповідна оцінка за отриманою кількістю балів.

У відповідності до програми навчальної дисципліни „Організація виробництва і маркетинг” тестування проводять на останньому практичному занятті з кожного змістового модулю. Загальна тривалість тестів – 2,0 година (по 1,0 годині на опрацювання одного тесту з одного змістового модуля). Тестове завдання містить запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності. Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються критерії оцінювання. Для кожного тестового завдання розроблена шкала оцінювання, яка надається викладачем на розгляд студентів до проведення тестового контролю.

Умовою допуску до екзамену є:

- сума накопичення балів за двома змістовими модулями, яка повинна бути не менша, ніж 51 бал (за внутрішнім вузівським рейтингом або системою ESTC) або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю (за національною системою);

Екзамен здійснюють у письмовій формі за екзаменаційними білетами. Екзаменаційний білет складається з 2 питань з теоретичного матеріалу, та 1 практичного завдання (вирішення задачі), за кожну повну та правильну відповідь з теоретичного матеріалу студент отримує 25 %, а за вирішення задачі – 15 %. Загальна сума балів - 40 % .

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Академії в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.11).

Таблиця 2.11. Шкала перерахунку оцінок результатів навчання
в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
	100-91	90-71		70-51		50-0	
Внутрішній вузівський рейтинг, %							
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 відмінно <i>A</i>	4 добре <i>B, C</i>		3 задовільно <i>D, E</i>		2 незадовільно <i>FX, F</i>	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-91	90-81	80-71	70-61	60-51	50-26	25-0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	відмінно <i>A</i>	дуже добре <i>B</i>	добре <i>C</i>	задовільно <i>D</i>	достатньо	незадовільно*	незадовільно <i>F**</i>
ECTS, % студентів	<i>A</i> <i>10</i>	<i>B</i> <i>25</i>	<i>C</i> <i>30</i>	<i>D</i> <i>25</i>	<i>E</i> <i>10</i>	<i>FX*</i>	<i>F**</i>
	не враховується						

з можливістю повторного складання. *

з обов'язковим повторним курсом **

Для студентів заочної форми навчання передбачені наступні види контролю засвоєних знань:

- студенти виконують контрольну роботу, яка є допуском до іспиту (підсумковий контроль);
- студенти захищають практичні завдання, які є допуском до іспиту (підсумковий контроль).

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання:

Оцінка «відмінно» - Студент грамотно, логічно і повно дав відповіді на всі екзаменаційні запитання. Охайно оформив екзаменаційні матеріали. Текстова частина відповіді доповнена потрібним графічним матеріалом. У відповідях студент показав знання додаткової літератури.

Оцінка «добре» - Студент грамотно і по суті дав відповіді на теоретичні запитання екзаменаційного білету, не допускаючи при цьому суттєвих неточностей, вміло використовує знання при розв'язанні практичних завдань і запитань. Екзаменаційні матеріали оформлені охайно, текстова частина доповнена графічним матеріалом (при необхідності).

Оцінка «задовільно» - Студент показав знання основного матеріалу, але не вказав його деталей, особливостей, технологічних обмежень. У відповідях він допускає неточності. Студент порушує послідовність викладу відповіді. Відсутні графічні пояснення. Відмічена неохайність в оформленні екзаменаційних відповідей.

Оцінка «незадовільно» - Студент не дав відповіді на значну частину програмного матеріалу. У відповідях допущені значні помилки. Матеріали екзаменаційних відповідей неохайно оформлені.

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

Таблиця 2.12. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Плешков Б.П. Бізнес – план. – М.: Финансы и статистика, 1994.	ЗМ 1.2.
2. Экономика предприятия. Уч. пособие./ Под общей редакцией П.А. Орлова. Харьков ХГЭУ, 2000.	ЗМ 1.1.
3. Горфинкель В.Я. и др. Экономика предприятия. Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ, 2000.	ЗМ.1.1.

1	2
4. Економіка підприємств. / За ред. Покропівного С.Ф. – К.: Хвиля – Прес., 1995.- 782с.	ЗМ. 1.1.
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1. Аврух А.Н. Проблемы себестоимости и ценообразования в электроэнергетике. – М.: Энергия, 1997.	ЗМ. 1.2.
2. Петухов Р.М. Оценка эффективности промышленного производства. – М. Экономика, 1990. – 90с.	ЗМ. 1.2.
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи студентів з дисципліни „Організація виробництва і маркетинг” для студентів всіх форм навчання спеціальності 6. 090600 „ЕСЕ”, „СДС”. Кондратенко Н.О.	ЗМ. 1.1. ЗМ.1.2.
2. . Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни „Організація виробництва і маркетинг” для студентів всіх форм навчання спеціальності 6. 090600 „ЕСЕ”, „СДС”. Кондратенко Н.О.	ЗМ. 1.1. ЗМ. 1.2.

Навчальне видання

Програма та робоча програма навчальної дисципліни «Організація виробництва і маркетинг» (для студентів 3 курсу денної та 2 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, за напрямом підготовки 6.050701 (0906) – “Електротехніка та електротехнології”, спец. – “Електротехнічні системи електроспоживання”; „Світлотехніка і джерела світла”).

Укладач: Наталія Олегівна Кондратенко

Відповідальний за випуск Є. М. Кайлюк

План 2009. поз. 611Р

Підп. до друку 09.09.2009 р.	Формат 60x84 1/16.	Папір офісний.
Друк на ризографі.	Умовн.-друк. арк.1,0	Обл.- вид. арк. 1,3
Замовл. № 4851	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ

61002, Харків, вул. Революції, 12